

SŁOWO

WILNO, Środa 15 marca 1933 r.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od godz. 9 do 4. Telefon: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z przeliczeniem pocztową 4 zł, zagranicę 7 zł. Konto czekowe PKO Nr. 259. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego n-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-iej i 1-iej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych, oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie n-ru dowodowego 20 groszy.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BRANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk.
GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa 14 Księg. W. Włodzimierowa.
JORDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
KORODZIEJ — Księgarnia Kol. „Ruch”.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
LUNINIEC — Księgarnia Kol. „Ruch”.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
MIORY — E. Edelman.
MIESZCZANIE — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jużwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N-SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.

DRUJA — Kowidn.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PODBRODZIE — ul. Wileńska 15 T. Gurwicz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SUŁOMI — Księgarnia J. Ryppa ul. Mickiewicza 10.
SMORGONIE — Stowarzyszenie Prziągielców Osiaty.
ST. SWIECIANY — M. Lewin — Biuro gazetowe ul. 3 Maja 3.
WOŁOZYŃ — Liberman, Kiosk gazetowy.
WARSZAWA — Kiosk Księg. Kol. „Ruch”.

My, kadeci, zgubiliśmy Rosję

WSPOMNIENIE POSMIERTNE O TEODORZE RODICZEWIE

W ostatnim dniu lutego zmarł w Łożnie wielki trybun rosyjski F. I. Rodiczew.

Była to osobistość niepospolita: wielki działacz samorządowy w przodującym w Rosji ziemstwie Twerskiem.

Bardzo wykształcony, gdyż ukończył dwa fakultety, liberala w szerokim stylu, wielkiej odwagi cywilnej, gdyż występował kilkakrotnie w deputacjach do cesarza Aleksandra III i Mikołaja II, składając memorjały z żądaniem reform aż do nadania konstytucji włącznie, F. I. Rodiczew znalazł się na odpowiednim terenie gdy został posłem do Dumy Państwowej w jej czterokrotnych powołaniach. Gdy wstępował na trybunę, salę zalegała cisza, a wszyscy z natężoną uwagą śledzili za biegiem mowy, która nigdy nie będąc banalną, zawierała ostrą krytykę rządu.

Nie był to mówca, jak np. sławny Makłakow, — miano „trybun” bardziej mu odpowiadało. Wysokiego bardzo wzrostu, gdy stał na mównicy, zaczynał od wypicia szklanki wody; mówi cicho z początku, potem coraz głośniej, przyczem słowa padały jakby z trudem a prawą ręką czynił gest, jakby coś ważył. Głos miał chropowaty, ale myśl była zawsze jasna, a treść porównawcza. Miał Rodiczew zawsze parę t. zw. szlagwortów, które wyrzucał z ogromnym patosem i zdawało się, że cała mowa była przygotowana do tego efektu.

Ze wspomnę tylko jego sławny „Sto-typiński gałstuk” jako określenie szubienicy.

Rodiczew należał do partii konstytucyjno-demokratycznej, t. zw. Kadeckiej wchodzącej do wielkiego zespółu ludzi tej miary, co Miłukow, Makłakow, Szyn-garew, którzy byli leaderami partii.

Był to człowiek szczerzy, głęboko wierzący w sprawę, którą bronił, to też zaliczaliśmy go do rzeczywistych przyjaciół Polaków, czego o innych liberałach powiedzieć byłoby trudno.

Zacytuję tu parę fragmentów z rozmów, które z tym człowiekiem miałem.

Było to w ostatnich dniach trzeciej Dumy.

Wyszliśmy z sali posiedzeń na papierosa. Fiedor Izmajłowicz spytał się mnie, czy pójdę do czwartej Dumy.

Odpowiedziałam mu, że nie, gdyż jako Polak przekonałem się, będąc posłem w drugiej i trzeciej Dumie, że nie uzyskacie nic dla Polaków, a zaniebujecie własne interesy i oderwany jestem od rodziny, więc niema sensu w Petersburgu siedzieć.

Na to mi F. I. powiedział: „Jak można żyć bez Dumy, — gdybym nie był w niej, zdaje się, że umarłbym z desperacji”. Czyż pan żałuje tych sześciu lat tu spędzonych? —

— Nie, nie żałuję, bo przez ten czas poznałem dobre Rosję.

— A jakież wyniosł pan wrażenie? —

— Doszedłem do przekonania — po wiadomym — że Rosja bardzo prędko się rozpędzi, gdyż brak cementu, któryby spajał tak różnorodne kraje i dla zupełnego braku mężów stanu, zdolnych do prac organizacyjnych — twórczych.

Rodiczew aż podskoczył i, cały zapierzony rzucił mi:

— Znaczący, miłostywiu gosudar, że nie ma pan pojęcia o siłach Rosji, zarówno duchowych jak i materialnych, — i odszedł mocno poirytowany.

W 1918 roku spotkałem się znowu z Fiedorem Izmajłowiczem.

Byłem wówczas posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Rzeczypospolitej przy rządzie Hetmana w Kijowie.

Wożny zaanonsował, że p. Rodiczew prosi o przyjęcie go. Wyszędłem na spotkanie, serdecznie dawnego kolegi witając.

— A ja przyszedł k wam s powinno, — powiada siadając, — ja tak często wspominałem naszą ostatnią rozmowę w

III Dumie! Pan miał rację, a nie ja! Wy znaliście Rosję, a my jej nie znaliśmy! Daliśmy jej prawa, na które nie zasługiwaliśmy! Czy można było bydłotom (skotom) dawać ludzkie prawa?

Na to odpowiedziałem: — A któż więcej od pana walczył (raspinał) z trybuną dumską za poszczególnym itd. prawem wyborczym?

Tu Rodiczew trzy razy uderzył się w piersi, mówiąc: „greszen, greszen, mnogo greszen!”. My, kadeci, zgubiliśmy Rosję!

Cóż za tragizm tkwi w tych słowach a znów co za prawość charakteru, która nakazała temu zlanemu człowiekowi uznać, że wszelkie jego wizerzenia były błędne, a działanie doprowadziło do zguby kraj, którego był gorącym patriotą!

Ostatnie słowa Jego, gdyśmy się już na zawsze żegnali były:

— Jak losy są zmienne, — my straciliśmy oczy, a wycienie ją niespodziewanie odzyskali, — Wy jesteście szczęśliwi, a my osądzeni na tułactwo! Pamiętajcie zawsze o smutnym naszym przykazaniu i nie popełniajcie naszych błędów!

Niech tych garść wspomnień będzie kwiatem, rzuconym na trumnę zagnętego; tak nieszczęśliwego patrioty, a naszego przyjaciela!

Stanisław Wańkiewicz.

Nienaruszalność praw polskich w Gdańsku

Sprawa Westerplatte w Lidze Narodów. — Deklaracja prezyd. Ziehma

GENEWA PAT. — Rada Ligi Narodów na wtorkowym posiedzeniu zatwierdziła sprawę gdańską, figurującą na jej porządku dziennym tj. sprawę polskiej Westerplatte. — Zaliczenie polegało, zgodnie z tem, co już do nas doszło, na cofnięciu z jednej strony przez Gdańsk zarządzeń dotyczących polskiej Westerplatte, z drugiej strony na zredukowaniu do normalnego stanu liczebnego załogi polskiej na Westerplatte, prowizorycznie powiększonej 6 marca rb.

Zgodnie z kolejnością wniesienia obu spraw Rada zatwierdziła najpierw sprawę Westerplatte. Sir John Simon oświadczył, że nie przedkłada Radzie raportu ze względu na zamiar delegata polskiego złożenia deklaracji. Zabrał głos, minister Simon wystosował do prezydenta Ziehma pytanie, czy Senat w m. Gdańsku może zagwarantować, iż powzięte zostały dostateczne zarządzenia dla zapobieżenia jakiegokolwiek naruszeniu praw polskich na Westerplatte.

Prezydent Ziehm odpowiedział, na to pytanie twierdząco, wobec czego minister Beck oświadczył, że rząd polski decyduje bezwzględnie przywrócenie normalnego stanu liczebnego na Westerplatte. Minister Beck podkreślił, że rząd polski, zgodnie z deklaracją, złożoną przez komisarza generalnego Rzeczypospolitej wobec wysokiego komisarza Ligi dnia 6 marca, zawsze uważał wzmożenie załogi jako zażalenie przejściowe. Nie uważa on pozatem tego zarządzenia w warunkach, w jakich nastąpiło, za precedens na przyszłość. Na zapytanie sprawozdawcy minister Beck dodał, że rząd polski porozumie się z wysokim komisarzem Ligi dla ustalenia dnia i godziny celem wykonania powyższej decyzji.

Z kolei sprawozdawca stwierdził, że Rada może ograniczyć się do przyjęcia do wiadomości deklaracji rządu polskiego i wyrażenia za dowolenia, że sprawa ta jest wycofana w ten sposób z porządku dziennego. Następnie złożył deklarację prezydentowi Senatowi i delegat Niemiec Keller, który wyraził zadowolenie z załatwienia sprawy.

S. p. gen. St. Zosik-Tessaro

Dnia 9 b.m. zmarł w Przemyslu na udar serca generał brygady s.p. Stanisław Zosik-Tessaro, dowódca okręgu korpusu Nr. X. S. p. generał Tessaro urodził się w Garwolinie 24-VI 1891 r., ukończył w Warszawie szkołę Wojskową, a następnie uczęszczał na Politechnikę Lwowską. Brał on przed wojną żywy udział w pracach niepodległościowych, należąc do Związku Strzeleckiego w Lwowie. W r. 1914 wstąpił do Legionów i przez cały czas walczył w I-szej Brygadzie u boku Marszałka Piłsudskiego. Należał on do najbliższych współpracowników p. Marszałka w czasie wojny. Na zdjęciu naszym podajemy podobiznę s.p. generała Stanisława Zosik-Tessaro.

Ekscesy akademickie we Lwowie

LWOW PAT. — Wczoraj wieczorem nieznanymi sprawcy wybili szyby w mieszkaniu rektora Akademii Weterynaryjnej prof. Janowskiego. Policja prowadzi dochodzenie.

LWOW PAT. — Dziś o godzinie 1 rano do gmachu Akademii Weterynaryjnej wtargnęła grupa studentów, przeważnie z Politechniki, dostając się na teren uczelni od ulicy Piekarskiej, a częściowo przez ogród, okalający Akademię. Grupa liczyła mniej więcej 250 osób. Celem wtargnięcia było zablokowanie wejść studentom, przybywającym o godzinie 8 rano na wykłady. Na wiadomość o tem

przybył na miejsce rektor prof. Janowski, który następnie zaprosił profesorów Uniwersytetu ks. Gerstmana i Politechniki inż. Zipsera, na konferencję celem przeciwdziałania wytworzonej przez młodzież sytuacji, tem bardziej, że do blokujących młodzież Akademii Weterynaryjnej nie przylączyła się.

Blokowanie wejść trwało do czasu, w którym normalnie kończą się wykłady, to jest do godziny 17-ej. poczem blokujący rozeszli się. Rektory, po odbyciu wspólnej konferencji — przyjęli byli przez wojewodę Prażmowski.

Zniżka cen na towary pierwszej potrzeby

WARSZAWA. PAT. W związku z ogólną państwową akcją rządową, zmierzającą do zniesienia cen przedmiotów pierwszej potrzeby, ministerstwo przemysłu i handlu uznało za konieczne przeprowadzić również w jaknajszerszych granicach zniżkę cen za energię elektryczną. Akcja ta jest prowadzona w porozumieniu z minist-

sterstwem spraw wewnętrznych, a wzięte do niej zostały również i inne ministerstwa. O ile można wnioskować z niekompletnych jeszcze danych, otrzymanych dotychczas w ministerstwie przemysłu i handlu, zniżka cen będzie średnio około 10 proc., w niektórych zaś wypadkach będzie większa, i przekroczy nawet 20 proc.

Krwawy terror w Rosji sowieckiej

Postawienie 31 osób pod zarzutem sabotażu

MOSKWA PAT. — Około godziny 4 nad ranem rozszło korespondentom zagranicznym w Moskwie następujący komunikat.

Wskutek dochodzeń, przeprowadzonych przez GPU w sprawie nieoczekiwanych i powtarzających się uszkodzeń, które miały miejsce w ostatnim czasie w wielu elektrowniach w Moskwie, Czełabińsku, Żukowce, Zlatouście i innych miastach, ustalono, że owe uszkodzenia wynikły w rezultacie sabotażowych czynności grupy elementów wstępnych, rekrutujących się z pośród urzędników państwowych komisariatu dla ciężkiego przemysłu. Grupa ta postanowiła sobie za zadanie niszczenie sieci elektrycznej w ZSRR i unieruchomienie przedsiębiorstw państwowych, obsługiwanych przez te elektrownie. Dochodzenia ustaliły, że w tej akcji sabotażowej brał aktywny udział niektórzy pracownicy angielskiej firmy Matropolitain Wickers Company, która współpracuje z ZSRR na zasadzie umowy powyższej firmy o niesieniu pomocy technicznej przedsiębiorstwom sowieckimemu przemysłu elektrycznego. Aresztowano w tej sprawie ogółem 31 osób, w tem 26 obywateli sowieckich i 5 obywateli brytyjskich. — Po śledztwie wyszczególniono na wolność, po podpisaniu zobowiązania o niewydaniu się z Moskwy 3 obywateli sowieckich oraz 2 obywateli angielskich. Śledztwo w toku.

ROZSTRZELANIE CHŁOPÓW NA BIAŁORUSI

ROWNE PAT. — Z pogranicza donoszą, że w kolektywie sowieckim „Oktań” położonym obok Zwiahła wybuchł strajk robotników z powodu braku żywności i niewypłacania zaległych zarob-

ków. Poza tem okoliczni włościanie z kolchozów wycofali swój udział w wiosennych zasiewach. W wyniku przeprowadzonego śledztwa GPU skazało na śmierć 2 przywódców strajku. Wyrok natychmiast wykonano.

Przedstawiciele firm leśnych w Kłajpedzie

Jak podaje Elta z Kłajpedy, w tych dniach bawili tam przedstawiciele belgijskiego koncernu do handlu drzewem „Bernar et Nilsen”. Obejrzeli oni tartaki Apelhagena i Gerlacha, obrabiające obecnie materiał Departamentu Leśnego, wyrażając życzenie nabycia pewnej ilości obrabionego materiału w zamian za nabyte u nich podkłady kolejowe. Obecnie w tej

sprawie toczą się rokowania. Niedawno bawili również w Kłajpedzie przedstawiciele znanej angielskiej firmy leśnej „Tharagen” którzy także zowiedzieli tartaki i obejrzeli obrabiane tam drzewo sowieckie. Po zapoznaniu się z pracą tartaków przedstawiciele angielscy przyjadą do Kowna, gdzie zbadają warunki kupna materiału drzewnego.

Pożar teatru w Meksyku

MEXICO CITY. PAT. — W miejscowości Ahualulco w stanie Jalisco w czasie przedstawienia wybuchł pożar. Z pod gruzów gmachu dotychczas wydobyto zwłoki 41 osób. Około 20 osób utraciło życie na skutek porażenia prądem, gdyż druty instalacji elektrycznej przelazły się i opadły na metalową balustradę galerii. Podczas popochu wiele osób uderzono i stratałano.

Rita Gorgonowa przed sądem przysięgłych

KRAKÓW PAT. — W procesie przeciwko Gorgonowej przesłuchiwano dzisiaj aspiranta policji państwowej, Respondę. Zeznaje zaprzeczając, że w nocy telefonicznie o morderstwie udzielił się natychmiast na miejsce wypadku. Zarembę zastał w pokoju jadalnym, Gorgonowa była w swej sypialni. Po obejrzeniu zwłok przystąpił do przesłuchania domowników. Doszedł do wniosku, że nie ma się tu do czynienia z rabunkiem i że sprawa morderstwa nie przyszedł z zewnątrz. Badając się on stwierdził, że prowadzili one do basenu, do piwnicy, a także w kierunku najej wrenady, pod mieszkaniem Gorgonowej. Przesłuchany przez świadka Staś Zaremba stwierdził, że w nocy budził go krótki, urwany skowyt psa. Obudzony się, Staś usłyszał między choinką a pianinem jakąś postać kobiecą, którą wziął za Lusję, później jednak uzmysłowił sobie, że jest na Lusję za wysoka. Świadek odniósł wów-

czas wrażenie, że Staś Zaremba coś przed nim ukrywał, że była to kobieta. Przy pierwszym zeznaniu Staś Zaremba powiedział świadkowi, że siostrę znalazł w kałuży krwi. — Na podłodze oddany był kal. Pierwszą wybiegła z pokoju Gorgonowa, jednak nie poszła wprost do pokoju Lusji. Świadek badając ślady stwierdził, że były to ślady po obuwiu bez obcasów, co wskazywało, że były to ślady osoby, która szła w pantoflach. — Komendant miejscowego posterunku policji — na pytanie świadka oświadczył, że od dłuższego czasu w domu Zaremby były scysły. W wielu miejscach wili świadek znalazł ślady krwi, ślady były na drzwiach do piwnicy. W piwnicy znalazł świądek pod paczką grafitu mokrą chusteczkę. — Świadek zapytał wówczas Zarembę, czyja to chusteczka. Zaremba pokazał mu swoją, wów czas Gorgonowa powiedziała, że zdaje się, iż to jej chusteczka. Na werandzie prowadzącej do pokoju Gorgonowej, świadek zauważył wybitą szymbę, szkło zaś leżało wewnątrz pokoju. Wskazywało to na to, że ktoś kto wybił szymbę, wybił ją z zewnątrz. Na pytanie świadka, kto wybił szymbę, Gorgonowa odpowiedziała, że to ona, gdy szła po wodę.

W pewnym momencie zeznał świadek, — stawia pytanie rzeczoznawca Olbrzycht, zapytując, w jakiej pozycji świadek znalazł zwłoki. Respond wyjaśnia, że leżały nawnazk, głowa odwrócona była w prawo. Następnie św. Respond opisuje, że badając basen znalazł w nim dzagan, który po dłuższych usiłowaniach wyciągnięto. O ileby się znajdowały na nim ślady krwi, to musiałyby być zmyte przy wyjmowaniu, gdyż wyjęto go dopiero blisko po 10 godzinach od chwili morderstwa.

Po aspirancie Respondzie, który naogół zeznał obciążając do Gorgonowej, zeznał urzędnik firmy Zaremba i Spółka, niejaki Bauer, zeznania jego nie przyniosły nic nowego.

Na prośbę oskarżonej, która czuła się niedobrze, przewodniczący odroczył rozprawę do jutra godziny 9-ej rano.

Zamach stanu w Atenach

Przed kilku dniami dokonany został przez władze wojskowe w Atenach zamach stanu. W związku z tem wybuchły w mieście rozruchy, które jednak zostały wkrótce stłumione. Na zdjęciu naszym widzimy auto pancerne, strzegące dostępu do gmachu Parlamentu greckiego.

TELEGRAMY

NOMINACJE W DYPLMACJI

P. Jerzy hr. Potocki został mianowany dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3-go b. m. ambasadorem Rzeczypospolitej przy J. K. M. Królu Włoch. — Rada ministerstwa spraw zagranicznych p. Antoni Chamiel został mianowany konsulem Rzeczypospolitej w Turkuizie.

DOLAR W WARSZAWIE

WARSZAWA PAT. Przedzielda. Dolar papienowy notowany po 8,85, dolar złoty po 9,10 — 9,05, rubel złoty po 4,78.

WYNIK KONKURSU DRAMATYCZNEGO

WARSZAWA. PAT. Wczoraj rozstrzygnięto konkurs dramatyczny, ogłoszony przez ZASP przed rokiem. Na konkurs nadesłano 142 sztuk. Znajdziej ze sztuk nieprzyznano pierwszaj nagrody. Nagrodę — drugą — 1.000 złotych — postanowiono podzielić równo między autorów 4 sztuk: „Waż Baskaluka” — Karola Husarskiego, profesora Państwowej Szkoły Dramatycznej w Warszawie, „Miłobę, boks, i reklama” — Stefania Barylskiego z Łodzi, „Kwiaty na stepie” Antoniego Wysockiego z Warszawy oraz „Refren piosenki” Kazimierza Korcelliego z Łodzi.

„WAGONY — BARY”

WARSZAWA. PAT. Z dniem 15 maja r. b. ma podstawić zezwolenia Ministerstwa komunikacji, Towarzystwo Wagonów Sypialnych uruchomi w niektórych pociągach na liniach Warszawa — Lublin, Warszawa — Łódź, Warszawa — Poznań, „wagony — bary”, z których korzystać będą mogli podróżnicy wszystkich klas bez żadnego ograniczenia. Również z dniem 15 maja Ministerstwo Komunikacji znosi ograniczenia w korzystaniu z wagonów restauracyjnych, obowiązujące dotychczas podróżnych, jadących za biletami III klasy.

TURNIEJ SZACHOWY W WARSZAWIE

WARSZAWA. PAT. Zakończył się — pierwszy turniej szachowy o drużynowe mistrzostwo Warszawy. Pierwszą nagrodę zdobyła drużyna Warszawskiego Towarzystwa zwolenników gry szachowej, osiągając 51 i pół punkta. Drugą nagrodę — drużyna z Rembertowa, 48 punktów. — Trzecią i czwartą drużyny akcji szachowych urzędników ministerstwa rolnictwa i sadownictwa.

Z okazji zakończenia turnieju odbył się seans gry jednoosobowej znanego szachisty mistrza Łowickiego, który rozegrał jednocześnie 44 partie, do jest rekordem polskim. Łowicki wygrał 23 partie, przegrał 8 a w jednym nie rozstrzygniętym zakończył 13.

MAKABISCI WARSZAWSCY ZAWODOWCAMI

WARSZAWA. PAT. Jak się dowiadujemy trzech znani pieściarze warszawskiej Makabli, Wysocki, Anders, i Borengheim przeszli oficjalnie na zawodowców. Wymienieni pieściarze zostali zaangażowani przez menagera francuskiego, opiekującego się stale znanym polskim pieściarzem we Francji Jurtkowiakiem.

POŻAR NA LOTNISKU W POZNANIU

POZNAN. PAT. Dziś w nocy około g. 1.30 wybuchł na lotnisku wojskowym w Ławicy pod Poznaniem pożar, który objął drewniany barak, zawierający części składowe samolotów i samolotów. Na ratunek pośpieszyło prócz wojska pogotowie straży ogniowej w Poznaniu. Inne budynki w Ławicy zdolano zabezpieczyć, barak jednak spłonął doszczętnie. W baraku tym znajdowały się tylko stare i zużyte części samolotów tak, że straty z powodu pożaru są niewielkie.

WSZYSTKIE BANKI OPERUJĄ NORMALNIE

LONDYN. PAT. Amerykański sekretarz skarbu upoważnił wszystkie banki do podjęcia normalnych operacji zagranicznych.

450 ŻYDÓW WYJECHAŁO DO PALESTYNY

WARSZAWA. PAT. Dzisiaj o godz. 14.55 wyjechało z Warszawy do Palestyny 450 emigrantów i pionierów żydów.

Straty po trzęsieniu ziemi w Kalifornii

WYNOŚĄ 75 MILJONÓW DOLARÓW
NOWY YORK PAT. — Rzecznocy towarzystw ubezpieczeniowych obliczają szkody materialne, spowodowane ostatniem trzęsieniem ziemi w Kalifornii na 75 milionów dolarów.

Kto wygrał?

WARSZAWA. PAT. W 5-tych dniach ciągnięcia V klasy 26 Polskiej Państwowej Loterii Klasowej większe wygrane padły na numery:
15.000 zł. — N-ry 144.876 i 147.247.
10.000 zł. — 118.184
5.000 zł. — 97.325, 122.517, 127.242 i 133.864.

SILVA RERUM

Świat i życie

(WYD. KSIĄŻNICY ATLAS)

Spór autora z wydawcą, — rzecz jak że zwykła, powszednia, niemal usłuchana tradycja, — w sprawie zaręku p. Jana Lorentowicza z p. Broszkiewiczem, wydawcą „Wiedzy o Polsce” przekracza zwykłe ramy, — staje się zdarzeniem wyjątkowym.

P. J. Lorentowicz pociągnął p. Broszkiewicza do odpowiedzialności sądowej za przedruk bez jego pozwolenia artykułu z „Wiedzy o Polsce” i zażądał odszkodowania.

P. Broszkiewicz odpowiedział na to listem, w którym określił żądanie, jako przesadnie wygórowane, — jednocześnie został ogłoszony list szeregu współpracowników „Wiedzy o Polsce” — prawie wyłącznie profesorów, którzy stwierdzili poprawność rozrachunku.

ABC (71) ogłasza dziś list p. J. Lorentowicza w tej sprawie, gdzie się mówi m. in.:

Wytoczona przede mną sprawa karna przeciw p. Janowi Broszkiewiczowi, wydawcy „Wiedzy o Polsce”, pobudziła stronę oskarżoną do tworzenia w opinii publicznej legendy, która w streszczeniu brzmiała tak: „Lorentowicz napisał pięć artykułów „Literatury polskiej od r. 1863”, oraz „Zarys dziejów teatru w Polsce” i otrzymał za to 7500 zł. honorarium. Niezadowolony z tak wysokiej zapłaty, wystąpił w kilka miesięcy po otrzymaniu reszty należności z pretensją o honorarium dodatkowe w wysokości 48.000 zł., opierając się na artykule Ustawy o prawie autorskim”.

Legenda ta jest z gruntu fałszywa. Przedwzrostkiem nie zgłosiłem jeszcze żadnych pretensji materialnych do p. Broszkiewicza. Następnie sprawa wysokiego rzekomo honorarium za moją pracę przedstawia się tak: Moja „Literatura od 1863 r.” i „Teatr” zawierają w „Wiedzy o Polsce” 14 artykułów drukowanych w formacie in folio czyli stron 228. Po otrzymaniu 3 i pół artykułu na ryciny, sam tekst wynosi 10 i pół artykułu in folio po 96.000 liter w arkuszu, co czyni 38 artykułów drukowanych „naukowego” czyli stron normalnych 608. W umowie mej z p. Broszkiewiczem zobowiązałem się do napisania 5 artykułów in folio i otrzymałem honorarium tylko w stosunku tych pięciu artykułów.

Jeżeli się zwąży, że praca moja zajęła mi dwa lata, poprzedzone trzydziestoma laty studiów nad przedmiotem; że honorarium otrzymałem w przeciągu dwóch lat w jedenaście ratach — to „interes”, jaki przy tym zamowieniu zrobiłem, nie jest znów tak bardzo znakomity, aby miał być przedmiotem rozważań publicznych.

Sprawa więc przedstawia się zgola inaczej, niż w oświetleniu p. Broszkiewicza. Dodac należy, iż poszkodowanym został nie tylko p. Lorentowicz, ale też i dr. Konrad Górski, który również wniósł do sądu skargę na p. Broszkiewicza. To też słusznie mówi redakcja.

Jak z powyższego listu p. Jana Lorentowicza wynika, spór prawny pomiędzy nim, a wydawnictwem „Wiedza o Polsce” nie dotyczy ilości wydrukowanych egzemplarzy tego encyklopedycznego wydawnictwa, ale kwestii oddzielnego wypuszczenia na rynek księgarski artykułów p. Lorentowicza, przeznaczonych do „Wiedzy o Polsce”, pod innym tytułem, w innej numeracji stron, z uzupełnieniami i poprawkami w tekście, oraz z dodanym spisem rzeczy.

P. Jan Lorentowicz traktuje to jako drugie, nowe wydanie swojej pracy i przynależny, że ma potemu w myśl brzmienia prawa autorskiego silne podstawy.

Sprawa znajduje się obecnie w sądzie i ekspertyza biegłych orzeknie, czy oddzielne wypuszczenie na rynek księgarski prac p. Lorentowicza i Górskiego, dokonane w tych warunkach, należy uważać za drugie wydanie, co przesądzałoby sprawę oddzielną do tego honorarium autorskiego.

Należy przagnąć, aby rozprawa sądowa odbyła się jak najprędzej, gdyż niezawodnie proces sądowy przyczyni się nie tylko do wyjaśnienia zaręku pomiędzy znakomitym pisarzem a wydawcą, lecz i do oświetlenia warunków, w jakich pracuje i wydaje swe prace współczesny polski autor.

Lector

Z 1 MILJONA dzieci polskich, znajdujących się zagranicą, zaledwie 300 i Y-SIECZY uczęszcza do szkół polskich, 700 TYS. grozi wynarodowienie w szkole obcej. Złóż ofiarę na FUNDUSZ SZKOLNICTWA POLSKIEGO ZAGRANICĄ na konto czekowe (PKO nr. 21.895 lub w redakcji naszego pisma.

Jasnowidząca z Oszmiańszczyzny

Dzieje naszych ziem — to są dzieje ruchów religijnych i religijnych manowców. Zagadnienia religijne zawsze były żywe u nas, a jednocześnie obok przejawów życia religijnego kwitła jego karykatura w postaci sekciarstwa, zabobonów, pseudo-czarów, pseudo-cudów... I, rzecz ciekawa: te manowce życia duchowego zaznaczyły się najwyraźniej nie w okresie ogólnej ciemnoty, lecz w epoce Oświecenia i później, czyli od końca wieku XVIII aż niemal do końca wieku XIX.

Thumaczy się to zjawisko przede wszystkim wzmocnionymi wpływami Rosji, której rozkładowe działania zaznaczyły się właśnie w dziedzinie ducha; — drugą przyczyną były spadające na Polskę klęski, które zmuszały do szukania ratunku u Boga, a nawet poza Bogiem, które zachęcały do ucieczek od rzeczywistości.

Za panowania Aleksandra I, cara mityka, szczególnie się rozpanoszyły sekty i różne stowarzyszenia religijne i wolnomularskie, aż doszło do tego, że sektanci zaczęli występować całkiem otwarcie. Pochodzący właśnie z naszych terenów, dworzani króla Stanisława Augusta, niejaki Aleksy Jeleniski, należący do sekty skopców, złożył nawet na ręce Nowosilcowa memoriał, w którym

Tom 1 zeszyt 1 i 2.

W styczniu roku bieżącego wyszedł pierwszy zeszyt Miesięcznika „Świat i Życie”. Całość wydawnictwa, objętego tą nazwą, stanowiąc będzie zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury, będzie się ono składało z pięciu tomów. Pierwsze cztery tomy zawierają będą szereg artykułów, dotyczących najsławniejszych dziedzin życia i nauki, w porządku alfabetycznym.

Tak więc w zeszycie 1-ym (tom 1) pod słowem „Abecadło” czytamy i pocholeżenie naszego pisma, o alfabetach starożytnych, o alfabetach niewzrokowanych (dla ociemniałych) Absolutyzm, Adwokat, Afekt, Afryka, Akcent i t. d.

Do każdego z tych słów podane jest tłumaczenie — nie krótkie, encyklopedyczne, ale ujęte niejako w popularny wykład przez fachowca, mowicie wszechstrannie oświetlone, z pewnym uzasadnieniem psychologicznym, historycznym lub innym, czynników, które się na powstanie danej instytucji, pojęcia, lub zjawiska złożyły.

W działach „Afryka”, „Alpy”, „Ameryka”, podane są małe mapki roślinności zjawiającej się w przelocie geograficznych i t. p. Ilustracje do poszczególnych działów są ładne i starannie dobrane.

Om pięty „Świata i Życia” według zapowiedzi zawiera ma encyklopedyczne wiadomości, dotyczące ważniejszych postaci i faktów historycznych, oraz dane geograficzne.

„Świat i Życie” jest wydawnictwem jedynym w swoim rodzaju i bardzo pozytywnym. W przystępnej i ciekawej formie podaje dużo informacji, niezmienne pożytecznych dla młodzieży, a i starsi znajdą tam wiele interesujących, a nieznanych szczegółów.

Na szczególną uwagę zasługuje jasny i doskonale usystematyzowany układ artykułów, które możnaby powiedzieć: „Uczą — bawią”, tak są ciekawe i żywo napisane. Na tem też polega różnica pomiędzy „Światem i Życiem”, a zwykłym typem wydawnictwa encyklopedycznego, że niema tu typowych, w encyklopediach krótkich, skondensowanych, polegających na kilku tyłku zwiezłych informacyjnych wzmiankach, które suchością swą nudzą nieraz i nie pozostawiają w pamięci żywszego obrazu. Podczas, gdy do encyklopedji zwykłej zaglądamy tylko w razie potrzeby, by znaleźć znaczenie jakiegoś nieznanego słowa, lub dane historyczne, statystyczne i t. p., zeszyt „Świata i Życia” odczytywać będziemy od pierwszej do ostatniej strony, jak ciekawą książkę z nowelkami.

Wielkie mogą być zasługi takiego miesięcznika, który, w młodzieży zwłaszcza, budzić potrafi zainteresowanie, to też życzymy nowemu wydawnictwu powodzenia.

Epilepsja zniknie?

SMIAŁE TWIERDZENIE BAWARSKIEJ SZKOLY LEKARSKIEJ

Dużą sensację naukową, o której pisze się w całej prasie lekarskiej świata, wywołała wiadomość o ogłoszeniu w „Munchener Medizinische Nachrichten” pracy Romana Grotha i Borysa Jegorowa o nowej i radykalnej metodzie leczenia raka.

Osuwać się ono ma za pomocą elektrycznego prądu, diatermii: prąd oddziaływać będzie na szynę pacjenta, w szczególności na umiejscowienie „sympatycznego” nerwa. Siła od jednego do półtora ampera ma tu być wystarczająca. Każdy kolejny seans trwać ma 30 minut. Kurację oblicza Groth na 20 seansów, jego pomocnik i towarzyszy przewiduje jednak do 30.

Jak podaje pismo od siebie, nowa metoda już znalazła zastosowanie w kilkunastu wypadkach, zaobserwowanych w klinice monachijskiej i szpitalu. Wszystkie wypadki zakończyły się całkowitem wyzdrowieniem epileptyków, nawet takich, którzy ulegali najsilniejszym atakom strasznej choroby. Leczeniu poddano i potomstwo chorych, będące zdrowe, a to w tym celu, by w przyszłości choroba dziadków nie przetrwała się (przeskokowy jedne pokolenie) na wnuków.

Wedle wiadomości z prasy berlińskiej lekarze monachijscy pracują obecnie nad rozwinięciem swej metody i przeniesieniem jej na inne jeszcze choroby, zwłaszcza ośrodku nerwowego. Pozostaje to jeszcze w planach przyszłości — może już nie tak dalekiej.

Plenarne posiedzenie Senatu

WARSZAWA. PAT. Otwierając dzisiejsze 51-e posiedzenie plenarne Senatu, marszałek Raczkiwicz zawiądmil Izbę, że od sen. Potockiego Jerzego w związku z jego prześlimkiem do służby dyplomatycznej otrzymał pismo, zawiadamiające o zręczeniu się mandatu, — Senat stwierdził wygaśnięcie mandatu sen. Potockiego.

Na początku obrad Senat przystąpił do debat nad rządowym projektem ustawy o częściowej zmianie ustawy o samorządzie terytorjalnym. Pierwszy przemawiał referent sen. Roman, podkreślając korzyści nowej ustawy i wyrażając uznanie ministrowi Pierackiemu i wiceministrowi Korszakowi oraz innym twórcom ustawy. W końcu wywołał przedmiotem komisji administracyjnej Senatu o przyjęciu projektu z poprawkami zgłoszonymi przez komisję.

Po zakończeniu przemówienia sen. Romana Senat przyjął całą ustawę wraz z poprawkami komisji. Następnie Izba przyjęła bez zmiany projekt ustawy o grobach wojennych, o godłach i barwach państwowych, dalej ustawę o opodatkowaniu spadków i inne. Sen. Szarski zreferował następnie dwa projekty ustaw o dodatkowych kredytach na rok 1931-32 i 1932-33. Pierwszy z tych projektów dotyczy ogólnej sumy 1 i miljonów pokrytych oszczędnościami, — a drugi 44 miljonów, pokrytych również oszczędnościami owego roku budżetowego.

Po przemówieniu sen. Głabińskiego, który wysunął szereg zastrzeżeń oraz po odpowiedzi sen. Szarskiego oba projekty przyjęto bez zmian. Następnie przyjęto szereg projektów ustawy, m. in. projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym (t. zw. ustawa scaleniowa) Na tem posiedzenie zamknięto. Następną odbędzie się jutro o g. 10 rano.

OBRADY KOMISJI SKARBOWEJ

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

Baron Mitsui sięga dalej niż Japonja

W największym piśmie duniskim ukazał się teni czasopism tokijskie go korespondenta, poświęcony tajemnicom rodu i trustu Mitsui, którego rola w sprawach Dalekiego Wschodu jest znana.

WARSZAWA. PAT. Otwierając dzisiejsze 51-e posiedzenie plenarne Senatu, marszałek Raczkiwicz zawiądmil Izbę, że od sen. Potockiego Jerzego w związku z jego prześlimkiem do służby dyplomatycznej otrzymał pismo, zawiadamiające o zręczeniu się mandatu, — Senat stwierdził wygaśnięcie mandatu sen. Potockiego.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności. — Na posiedzeniu zabrał m. in. głos p. minister Zawadzki.

WARSZAWA. PAT. Na wtorkowym posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu przyjęła w drugim czytaniu następujące trzy projekty ustawy: 1) o ulgach w zakresie o procentowania i terminu spłaty zobowiązań hipotecyjnych, 2) o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przynależnych dla żniłkom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, 3) w sprawie wysokości odsetek

Imieniny Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Zw. Inwalidów Woj. R. P. w Wilnie

W dniu 15 b. m. t. j. dziesiąty, o godz. 18 punktualnie, odbędzie się w Związku Inwalidów Woj. R. P. przy ul. Ostrobramskiej Nr. 27, uroczysty obchód imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, urządzonego staraniem Oddz. Kult.-Oświatowego przy kole Okr. Z. I. W. R. P. w Wilnie.

ROCZNICA POŚWIĘCONA PAMIĘCI JEDNEGO Z NIEWIELU

22 lata upływa od chwili, kiedy nie stało Tego, który swym sercem szlachetnym umiał obejmować nie tylko samo Wilno, lecz i Kraj cały. W dniu bowiem 7 lutego 1911 roku, odszedł w zaświaty s.p. Józef Montwiłł. Postać ta ze wszech miar godna szacunku pozostawała dla siebie na długo wdzięczną pamięć Wilna, czego dowodem był hold złożony Wielkiemu Filantropowi i niezrównanemu działaczowi społecznemu, w dniu odsłonięcia pomnika jego w Wilnie. Uroczystość ta, która się odbyła w dniu 9 października roku ubiegłego, pomimo wyjątkowo złej pogody, ściągając liczne zastępy jak starszego pokolenia, tak też i młodzieży, bez różnicy wyznania i narodowości, które zgromadziły się około pomnika Dobroczyncy i opiekuna ubogiej ludności Wilna.

Z SĄDÓW

DOOKOŁA PROCESU O ZWRÓT MAJĄTKU JATWIESK

Jeden z głośniejszych procesów rewindykacyjnych odbywających się obecnie w Polsce jest proces pomiędzy wnikliwym powstancem z r. 1863 Franciszkiem Łaskowskim a p. Olga Dubiańska o zwrot majątku Jatwieskiego w powiecie wolkowskim. Proces ten przeszedł już przez obie instancje ostatnio zaś Sąd Apelacyjny wydał decyzję na przedstawiennym p. Łaskowskiego odpowiedzialnych zaś Dubiańską i świadków, którzy mieliby stwierdzić, iż część wspomnianego majątku została sprzedana przez p. Dubiańską grodzkiemu urzędnikowi Jędrzejowi Fikcyjnie. Jak już pisaliśmy, przebywająca obecnie w Paryżu p. Dubiańska w sprawie przed rewindykacją majątku wysprzedana niekolem 1800 dziesięcin lasu p. Jędrzejowi za śmiesznie niską cenę 28.233 zł.

Świadkowie, którzy mają stwierdzić, fikcyjność tej transakcji handlowej, zostali już przez p. Łaskowskiego przedstawieni. Według wszelkiego prawdopodobieństwa cała ta ciekawa sprawa będzie ponownie rozpatrywana przez Sąd Apelacyjny już w przyszłym miesiącu, ostatecznie zaś jej zakończenie oczekiwane jest z niecierpliwością przez całe ziemianstwo powiatu wolkowskiego.

List do Redakcji

Wielce Szanowny Panie Redaktorze! Niewątpliwie uprzejmie proszę Wielce Szanownego Pana Redaktora o umieszczenie na łamach Jego poczytnego pisma, to, co następuje: W Nr. 6 „Wiócegi”, w dopisku do redakcji do artykułu pod tytułem „W poszukiwaniu przyczyn upadku rzemiosła wileńskiego”, którego się autorem p. Henryk Zabielski, (zredagowany przez Lży Rzemieślniczej w Wilnie), dopuszczono się uprzykrzając napaści na moją osobę, jako Dyrektora Lży Rzemieślniczej. Napaść ta jak wynika z treści tego dopisku do szatai spowodowana przez p. Henryka Zabielskiego, który prawdopodobnie przedstawił swojej redakcji rozmowę ze mną niezgodnie z prawdą. Wobec tego, że p. Henryk Zabielski jest oficerem rezerwy, sprawę przeciwko niemu skierowałem na drogę Sądu Honorowego przy Związku Oficerów Rezerwy.

Racz Pan, Panie Redaktorze przyjąć wyrazi szczerunku i poważania Kazimierz Młynarczyk Dyrektor Lży Rzemieślniczej w Wilnie

W dniu 19 marca r. b. w SALI KONSERWATORJUM (Kofiska 1) odbędzie się poezalny koncert JANINY KULCZYCKIEJ PRIMADONNY OPERETKI WARSZAWSKIEJ

Poza arjami operowymi i operetkami wykonane zostaną romanse cygańskie. — Szczerzy w programach. — Bilety zawczasu są do nabycia w „Orbisie” Jęglińska i w hotelu St. Georges u portiera, a w dniu koncertu przy wejściu na salę. — Początek o godzinie 8.30 wiecz.

Spadkowa afera Kamienieckiego

WILNO. — W związku z aresztowaniem apikanta sądowego Kamienieckiego, pisaliśmy w poniedziałek. Teraz dowiadujemy się bliższych szczegółów w tej sprawie.

W swoim czasie ojciec Kamienieckiego, — znany na naszym terenie kupiec, złożył skargę ze syna jego Abram przywłaszczony majątek spadkowy pozostawiony przez zmarłą jego żonę Pesię w części należącej do niego oraz do jego drugiego syna, stałe zamieszkałego w Rydze. Według słów Kamienieckiego pozostawiony spadek sięgał sumy 75 tys. złotych.

W związku z tem zameldowaniem Abram Kamieniecki był wówczas zatrzymany, lecz następnie zwolniony.

Wilja częściowo ruszyła

NARAZIE NIEMA OBAWY POWODZI

WILNO. — Wczorajsza odwilż spowodowała, że lód na Wilji w jej przebiegu przez miasto popękał i w wielu miejscach spłynął. Za uwagi na stopniowe spływanie kry, nigdzie za torow nie zanotowano.

Na prawicę, szczególnie w powiatach północnych rzeki jeszcze stoją, i to dość mocno. Komunikacja odbywa się jeszcze saniami, tak, że większość chłopów przybyła wczoraj do miasta na targ z dalszych okolic z trudnością poruszając się po ulicach.

Dzisiaj przewidziane jest ruszenie Wilji na dalszej przestrzeni. W razie zauważenia jakiegokolwiek niebezpieczeństwa Komitet Powo-

100 kg sacharyny w wozie chłopskim

WILNO. — Posterunkowy 3 komisariatu, Klim, pełniący służbę przy zbiegu ulic Mielkie, Wilcza i Wileńskiej zatrzymał furmankę chłopską z gm. mejszagołskiej, w której znaleziono ukryte pod słomą przeszło 100 kg. sacharyny, pochodzącej z przemysłu.

MILJON OBYWATELI składających swe oszczędności w **P. K. O.** to najlepszy dowód zaufania do tej instytucji. Suma wkładów oszczędnościowych wynosi przeszło — **416 MILJONÓW ZŁOTYCH** P. K. O. jest osobą prawną i ustawowo gwarantuje swym klientom tajemnicę wkładów.

KRONIKA wileńska

wszy od magistratu jedynie zapewnienie że sprawa komunikacji jest obecnie omawiana.

W czasie poniedziałkowej konferencji w magistracie, jak się okazuje, omawiano oferty „Saurera” tyłko w zarzyskach nie poruszając szczegółów mimo że przybyli przedstawiciele chcieli udzielić jaknajszersze gólowszych danych do propozycji swego mocodawcy.

SKARBOWA — OSTATNI DZIEŃ PŁACENIA PODATKÓW BEZ KWAR. 15 b. m. upływa ostateczny termin uiszczenia bez kar i odsetek za zwłokę należności podatkowych z tytułu państwowego i komunalnego podatków od nieruchomości za IV kwartał 1932 r. oraz za I kwartał r. b. podatku od lokali, podatku od zbytku mieszkaniowego oraz państwowego i komunalnego podatku od placów budowlanych. Powyższe należności można opłacać jeszcze w ciągu b. m. do kasy miejskiej, aby uniknąć przekazania należności do egzekucji skarbowej, co nastąpi w początkach kwietnia, albowiem w tym wypadku oprócz kar i odsetek za zwłokę pobieranych przez magistrat, dojdą jeszcze koszty upamięnienia i egzekucji.

KOLEJOWA

— **NADZWYŻAJNY POCIĄG DO WARSZAWY.** Pociąg ogarnizowany przez Związek Strzelecki z Wilna do Warszawy, dla tych którzy chcą złożyć w dniu Imienin holdi Marszałkowi Polski dziesiąty się niewyłącznie powodzeniem. Ilość zapisanych w chwili obecnej wynosi już kilkunast. Przyopuszczalna liczba jadących dobiegnie 1000 osób. Pragnącyjechać winni niezwłocznie zapisać się, gdyż może zabraknąć miejsc. Cena zł. 12.60. Zapisy Wagons - Lits - Cook Mickiewicz 6.

PROGNOZA POGODY P.I.M.-3 na dzień dzisiejszy:

Pogoda naogół słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Nocą przymrozki, dniem temperatury kilka stopni wyżej zera. Slabe wiatry zachodnie.

KOSCIELNA

— **JE. biskup Michalkiewicz** po powrocie z lecznicy św. Józefa w dniu dzisiejszym udał się do Kliniki Uniwersyteckiej na Antokolu.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE.

Dzisiaj 15 b. m. w kościele św. Jakóba po Kompletach rozpoczynają się wielkopostne rekolekcje, dla parafian tegoż kościoła. Ćwiczenia rekolekcyjne odbywać się będą dwa razy dziennie — zrana w pół do 7-jej i wieczorem o godz. 6-jej w ciągu trzech dni — 16, 17 i 18-go marca. W sobotę popołudniu spowiedź św. rekolektantów w niedzielę zaś 19-go o godz. 6-jej Msza św. i wspólna Komunia.

MIEJSKA

— **ZATWIERDZENIE UCHWAŁY R. MIEJSKIEJ.** Władze wojewódzkie zatwierdziły uchwałę ostatniej Rady Miejskiej w przedmiocie zerwania umowy z dotychczasowym komesjonarjuszem autobusowym.

KANALIZACJA NA ANTOKOLU.

Władze wojkowskie po doprowadzeniu kanalizacji do obiektów w dzielnicy Kalwaryjskiej postanowiły przeprowadzić podobne roboty na Antokolu. Magistrat otrzyma na ten cel 250 tys. zł. roboty będą prowadzone od Arsenalskiej do ul. Sapieżyńskiej. Zatrudnionych przy tem będzie około 200 robotników.

SPRAWA KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ.

Przedstawiciele „Saurera” wyjechali wczoraj do Warszawy otrzymanym przez Politechnice Robotniczej (Dąbrowskiego 1). 3-ch miesięczny Koedukacyjny Kurs Fotograficzny dla amatorów i pracowników sztuki fotograficznej.

RÓŻNE

— **DALSZA ZWYŻKA CEN MIĘSA.** W detalu obserwuje się dalszą gwałtowną zwyżkę cen wszystkich gatunków mięsa. Więsie o rzekomych zamówieniach sowieckich wpłynęła niewątpliwie na podwyżkę cen, podczas gdy wiadomo, że Wileńszczyzna udziela w handlu z Sowietami narazie nie może wzięć.

— **Z dniem 15 marca 1933 r.** zostaje uruchomiony przy Politechnice Robotniczej (Dąbrowskiego 1). 3-ch miesięczny Koedukacyjny Kurs Fotograficzny dla amatorów i pracowników sztuki fotograficznej.

Wykłady będą połączone z zajęciami praktycznymi w zakresie fotografii zawodowej, artystycznej, pomiarowej i przemysłowej.

Zgłoszenia na kurs są przyjmowane codziennie od godz. 18 — 20 w Sekretariacie Pol. Robot. Dąbrowskiego 1. Dyrekcja

TEATR I MUZYKA

— **Teatr Wielki na Pohulance.** — Dziś we środę 15 III. o godz. 8-jej wiecz. daje jedno z ostatnich przedstawień sztuki, która zdobyła sobie na scenie wileńskiej rekordowe powodzenie „Pocąłunek przed lustrem”. „Pocąłunek przed lustrem” był zapowiedziany na ubiegły „Tani podnieziale” (13. III.), ale z powodu choroby p. Daczynskiego, został odłożony na dzień dzisiejszy. Bilety, które były zakupione na 13 III. są ważne na dziś — reszta biletów do nabycia w kasach teatrów po cenach propagandowych.

— **„Omali nie noc posłubna”** — już w piątek. — Od piątku 17 III. wchodzi na ańsz teatru na Pohulance święta, angielska komedia Waltera Ellisa „Omali nie noc posłubna”, w reżyserji i z udziałem znakomitego artysty scen warszawskich — Stanisława Daczynskiego, który stał się także ulubiecem Wilna, zdobywając sobie zasłużone uznanie publiczności i prasę. Obok miłego artysty w rolach głównych ukaza się: p. p. J. Branowska, C. Niedzwiecki, G. Grolicki, Kaczmarski, Neubelt, Pawłowski i Skolimowski. Wytworne wnętrza Makojki — piękne tualety pań z pracowni S. Kozłowskiej.

— **Teatr muzyczny Lutnia.** Występy Elny Gisteld. — „Księżniczka czardasa” na przedstawieniu propagandowym. — Dziś odbędzie się przedstawienie z cyklu propagandowych. — Wystawiona zostanie z udziałem znakomitego artystki Elny Gisteld powszechnie lubiana melodijna operetka Lehara „Księżniczka czardasa”. Ceny propagandowe. Szerza publiczność będzie miała wyjątkowo sposobność ujrzania Elny Gisteld w jednej z najlepszych jej kreacji.

— **„Wesoła wdówka” Lehara.** — W sobotę wchodzi na repertuar teatru muzycznego „Lutnia” święta operetka Lehara „Wesoła wdówka”. W wykonaniu tej operetki bierze udział cały zespół artystyczny z Elną Gisteld na czele, oraz zwiększone zespoły chóralne i baletowe. Nową oprawę sceniczną przygotował J. Hawrykiewicz. Reżyserja spoczywa w rękach K. Wyrywicz - Wichrowskiego. Bilety już nabywać można w kasie Lutni. Zniżki ważne.

CO GRAJĄ W KINACH?

REWJA — Żebrak z Bagdadu.
PAN — Ostatnia eskapada.
SWIATOWID — 100 metrów miłości.
LUX — Dawid Golder.
HELIOS — Pozwólcie nam żyć!
HOLLYWOOD — Triumf walki.
ADRIA — Carewicz.
CASINO — Czerwyny ślad.

WYPADKI I KRADZIEŻE

— **Łaźny bilon.** — Pulona Antoniego — mieszkanca Świeciana — zatrzymano, gdy chciał na rynku Łukiskim puścić w obieg fałszywy je notzotówkę.

— **Zbiegła z bielnią.** — Wolkówna Jadwiga bez stałego miejsca zamieszkania, skradła u Berkus Sory (Kolejowa 9) bielnię danąską wartości 100 zł. Policja poszukuje Wolkówny.

— **Pożar.** — W mieszkaniu Trockiego Azry zła (Kwaszelna 2) wybuchł podczas nieobecności domowników pożar. Do dalszego wreszczenia się pożaru nie dojdzie, gdyż przy pomocy strażnicy pożarnej ogień ugasiły Straty pokryje two ubezpieczeniowe „Part” w Warszawie, które ubezpieczyło urządzenie mieszkania i ubrań na sumę 1000 zł.

OBPRACOWANIE MIESZKANIA I SKLEPU.

— **Wczoraj podczas chwilo-** nieobecności domowników do mieszkania p. Czesława Grusznicza (Śniegowa 18) włamali się złodzieje, którzy po spłądowaniu całego lokalu wynieśli całą garderobę Gruszniczy i innych domowników, oraz inne różne rzeczy. Gdy kradzież zauważono, rabusiów już nie było. Ze słów poszkodowanego wynika, że poniósł on straty przekraczające półtora tysiące złotych.

Nocy ubiegłej dokonano włamania do sklepu

Tobiasza Wulendorf przy ul. Makowej 3. Łupem włamywaczy padły artykuły spożywcze wartości około 700 złotych. Kto był sprawcą włamania — nie wiadomo.

— **Wypadek z sań.** — Użyźniewicz Kazimierz mieszkaniec folwarku Prudzijszcze gminy rudo mńskiej jadąc saniami po ulicy Zawalnej wyjechał na bruk i doznał lekkiego okaleczenia twarzy. Lekarz pogotowia udzielił Użyźniewiczowi pierwszej pomocy, pozostawiając go na miejscu.

— **NAGŁY ZGON.** W nocy z 11 na 12 b. m. zmarła nagle Szulo Zofja lat 64 (Filmas 5-2) Przyczyny śmierci narazie nie ustalono.

Niekonsekwencja

Urkie Nachalnik opowiada w „Życio-rzysie przestępcy”, że kiedy ukochana zdradziła go, zemścił się na niej, okradając ją z zegarka i portfela swego rywala. Co niby, biorąc na rozum, wniósł jest w takim wypadku rywal? Ze ona go wolała? — Trzeba było okraść ukochaną.

Narzęcony panny Teresy Nowickiej (Lipówka 32) postąpił podobnie niekonsekwentnie jak Urkie. Przyszedł wczoraj w nocy do panińskiego mieszkania Teresy, wyolgnął stamtąd swego rywala p. Izabelskiego i obil go. Trzeba było obić narzęconą, a z Izabelskim pójść razem na pociechę wypić kieliszek wódki. Nie będziesz ty, to będzie inna.

WSZYSTKO W PORZĄDKU.

W związku z notatką naszą p. t. „Dlaczego” umieszczoną w „Kurjerze Nowogrodzkiem” Nr. 64 (481) z dnia 6. III. b. r. konstatujemy z zadowoleniem iż między Komitetem Wykonawczym Obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego a Zw. Strzeleckim — sprawa przedstawienia teatralnego była uzgodniona nie powodując żadnych rozbieżności poglądów. Wobec tego notatka p. t. „Dlaczego” okazała się nieodpowiadającą faktycznemu stanowi rzeczy.

Radjo wileńskie

SRODA, DNIA 15 MARCA 1933 R.

11.40: Przegląd prasy, kom. meteor., czas. 12.10: Muzyka z płyt. 13.20: Komun. meteor. 14.40: Program dzienny. 14.45: Muzyka popularna (płyty) 15.15: Giełda rolnicza 15.20: Chwilka strzelecka 15.35: Audycja dla dzieci. 16.00: Recital skrzypcowy J. Menuchina (płyty). 16.20: Odczyt dla maturalistów. 16.40: „Co nas boli?” — przedhadki Mika po mieście. Odpowiada na zarzuty Witold Czyż, wiceprezydent m. Wilna. 17.00: „O nowym programie śpiewu” — odczyt dla naucz. muzyk 17.15: Komunikaty. 17.20: Pieśni litewskie w wykon. Aldony Potopowiczówny. 17.40: „Rola gospodarcza zarobków robotniczych w Polsce” — odczyt. 17.55: Program na czwartek. 18.00: „Powieść społeczna w XIX wieku” — odczyt dla maturalistów. 18.20: Wiad. biol. 18.25: Koncert żywn. 18.40: Przegląd literacki 18.55: Rozmaitości. 19.00: Codz. odcinek pow. 19.10: Rozmait. 19.15: „Co się dzieje w Wilnie?” — pogad. wygłosi prof. M. Limanowski. 19.30: Prasowy dzien. radj. 19.40: Audycja z okazji Święta Narodowego Węgier. 20.45: Tamki z Berlina (IX symfonia — Beethovena). 22.00: „Na widnokręgu”. 22.15: Recital fortepianowy Alfreda Hoehna. 23.00: Wiad. sport. 23.05: Dod. do pras. dz. radj. 23.10: Komunikat meteor. 23.15: Muzyka tan.

POPIERAJJCIE L.O.P.P.J

KONCERT RELIGIJNY

Wzorem walki z mędzą, która w ostatniej chwili tak bardzo się rozszerzyła z racji ogólnego kryzysu, może być parafija Ostrobramska. Pracują tam z niezamordowaną energią i wielkim pożytkiem, dwa stowarzyszenia (żeńskie i męskie) — pod nazwami: „Sw. Wincentego a Paula”. Szczególniej zaś wyróżnił się związek wydziału „Caritas”, który pod protektorem J. E. Ks. Arcybiskupa Romualda Jabrzykowskiego, zaledwie przed rokiem został założony.

Ta młodzieńcza organizacja zdążyła już przysięść z pomocą nie jednej rodzinie pogrążonej w sytuacji bez wyjścia.

Alleż żywotność jej stała się najbardziej widoczna teraz. Mimo żubozędra społeczeństwa, a tem samem i zmniejszenia się wspólniakowskich ofiarodawców, „Caritas” akcje dobroczynną noszącą wysiłkiem samowystarczalnym. Tu rzetelność i przedsiębiorczość pozwala mieć nadzieję owocnych i ehlubnych wyników.

Dowodem tego jest koncert religijny, zorganizowany na rzecz najbardziej potrzebujących w dniu 12-go marca, w sali ogniska kol., w którym laskawy udział wzięły następujące osoby: Pani hr. Wanda Halka - Ledóchowska, artystka operowa Panna Aldona Potopowiczówna, oraz chór Ostrobramski pod dyn. Pana Prof. Jana Lesniewskiego. W deklaracjach brał udział p.p. Jadwiga Szafkowska, oraz Edward Rymaszewski. Miały być jeszcze dwie panny z Reduty, które jednak biorąc udział w sztuce: „Dziwiewęta w mundurkach”, niestety nie przybyły.

Koncert o wysokim poziomie artystycznym należał do niewątpliwie rzadkich motowanych w Wilnie niespodzianek.

Niepodobna tu pominąć najbardziej zasłużonego na terenie swej parafji działacza społecznego ks. Józefa Wojciszasa który w słowie wstępnym potony zmianem Mu uściszeniem, podkreślił wyjątkowość i potrzebę pracy charytatywnej oraz konieczność ratowania bliźniego.

Po zagajeniu, ks. Superior Rzymelko wygłosił odczyt. W mocnych słowach zobrazował niebezpieczeństwo kryzysu, na-wolując do samoobrony. Następnie pani hr. Halka - Ledóchowska odgnała część recitalu skrzypcowego, a po odpiewaniu

„Siedem słów Zbawiciela”, Heiden, a szczególnie uwagę zasługuje „Stabat Mater”, kompozycji dyrygenta chóru p. prof. Lesniewskiego. Ale ponieważ notatka nie mieściła ma na celu tylko podkreślenie dobroczynnej akcji organizacji charytatywnych, przeto polecam uwadze osobom bandziej w dziedzinie muzycznej kompetentnym.

Ograniczając się na powyższym zostaje mi jeszcze złożyć gorące życzenie — związkowi „Caritas” pomyślniej i owocnej pracy na przyszłość. Szczęść Boże!

Wł. A-wicz

ODOL Pasta do zębów - stosowana codziennie zapobiega brzydkiemu zabarwieniu zębów i przykreemu zapachowi z ust.

przez pannę Potopowiczówną „Ave Maria” Gumoda, nastąpiły deklamacje.

Pierwszą część programu zakończył chór.

Część druga koncertu była bardzo urozmaiconą: Skrzypce, śpiewy solowe, duety, kwartety, deklamacje i chór. Przeczem zaznaczyć należy, że koncert ten cieszył się dość znaczną frekwencją. Między innymi w zastępstwie J. E. Ks. Arcybiskupa był obecny Kanclerz Kurji Metropolitańskiej ks. Prałat Sawicki, oraz ks. Kan. Stanisław Zawadzki, Proboszcz Ostrej Bramy.

Ze śpiewów wykonanych przez chór Ostrobramski, za wyjątkiem oratorjum: „Siedem słów Zbawiciela”, Heiden, a szczególnie uwagę zasługuje „Stabat Mater”, kompozycji dyrygenta chóru p. prof. Lesniewskiego. Ale ponieważ notatka nie mieściła ma na celu tylko podkreślenie dobroczynnej akcji organizacji charytatywnych, przeto polecam uwadze osobom bandziej w dziedzinie muzycznej kompetentnym.

Ograniczając się na powyższym zostaje mi jeszcze złożyć gorące życzenie — związkowi „Caritas” pomyślniej i owocnej pracy na przyszłość. Szczęść Boże!

Wł. A-wicz

XI Szopka akademicka

Na scenie na tie walące się wieży świętojańskiej cztery kukiełki: Bossosor Prossowski, Jemirski Waszewszysz, Mac Cacat (Zubr) Boyoyo.

Pod sceną, w towarzystwie kukielek, siedzą autorzy tekstów i wykonawcy: p. p. Gucwicz, Nowicki, Kowalewska, Szreder, Mitosz, Godziszewski, święty twórca kukielek. Z posród kukielek dostrzegamy od lewej: Dembinskiego, Kapale, Gisteld, Walosiewiczównę, Wyspianskiego, Ochockiego, Wilosza, Hitlera, Obsta i Godziszewskiego.

Projekt zniwelowania skwerku na placu katedralnym

WILNO. Ruch pojazdów koło Katedry z uwagi na stan świątyni musi być na dalszy czas jeżeli nie ma stałe wstrzymany. Również stan posesyj położonych przy ul. M. Magdaleny w skutek stałych wstrząsów również nasuwa duże obawy W celu uregulowania ruchu na tym odcinku, kierownictwo wydziału ogrodowego magistratu inż. Watoński powziął myśl wystąpienia z wnioskiem do magistratu — zniwelowania placu przez usunięcie skwerku na celu przeprowadzenia tam jednolitego obu stronach placu t. j. koło Katedry i koło gmachów na ul. M. Magdaleny urządzając duże zieleńce i chodniki. Projekt ten po wypełnieniu og niezbednymi szczegółami mogłoby być zrealizowany jeszcze w roku bieżącym. Dodac należy, że podobna myśl wpaowała jeszcze przed paru laty wice-prez. miasta p. Czyż lecz nie znalazł on poparcia miasta.

Radjo wileńskie

SRODA, DNIA 15 MARCA 1933 R.

11.40: Przegląd prasy, kom. meteor., czas. 12.10: Muzyka z płyt. 13.20: Komun. meteor. 14.40: Program dzienny. 14.45: Muzyka popularna (płyty) 15.15: Giełda rolnicza 15.20: Chwilka strzelecka 15.35: Audycja dla dzieci. 16.00: Recital skrzypcowy J. Menuchina (płyty). 16.20: Odczyt dla maturalistów. 16.40: „Co nas boli?” — przedhadki Mika po mieście. Odpowiada na zarzuty Witold Czyż, wiceprezydent m. Wilna. 17.00: „O nowym programie śpiewu” — odczyt dla naucz. muzyk 17.15: Komunikaty. 17.20: Pieśni litewskie w wykon. Aldony Potopowiczówny. 17.40: „Rola gospodarcza zarobków robotniczych w Polsce” — odczyt. 17.55: Program na czwartek. 18.00: „Powieść społeczna w XIX wieku” — odczyt dla maturalistów. 18.20: Wiad. biol. 18.25: Koncert żywn. 18.40: Przegląd literacki 18.55: Rozmaitości. 19.00: Codz. odcinek pow. 19.10: Rozmait. 19.15: „Co się dzieje w Wilnie?” — pogad. wygłosi prof. M. Limanowski. 19.30: Prasowy dzien. radj. 19.40: Audycja z okazji Święta Narodowego Węgier. 20.45: Tamki z Berlina (IX symfonia — Beethovena). 22.00: „Na widnokręgu”. 22.15: Recital fortepianowy Alfreda Hoehna. 23.00: Wiad. sport. 23.05: Dod. do pras. dz. radj. 23.10: Komunikat meteor. 23.15: Muzyka tan.

POPIERAJJCIE L.O.P.P.J

Gdy bóle dreczą...

Bóle reumatyczne w stawach i mięśniach, neuralgii i bóle głowy z powodzeniem uśmierczają i usuwają tabletki Togal. Togal wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego, zwalczając w ten sposób w zarodku te niedomagania. Togal nie wywiera ubocznego szkodliwego działania. We wszystkich aptekach. Należy jednak zwracać baczną uwagę na oryginalne, nieuszkodzone opakowanie

Togal

